

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 8Sžk/16/2020
Identifikačné číslo spisu: 1019201025
Dátum vydania rozhodnutia: 16. decembra 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2021:1019201025.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): TATRAN Prešov, spol. s r.o., Hollého 3, Prešov, IČO: 36 475 807, zastúpeného: JUDr. Peter Čurilla, advokát, Hlavná 11, Prešov, proti žalovanému: Slovenský zväz hádzanej, združenie so sídlom Trnavská cesta 37, Bratislava, IČO: 30 774 772, zastúpenému: JUDr. Mária Faithová, advokátka, Dlhá 30B, Senec, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného so značkou 2019/272 z 30.04.2019, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/158/2019-148 z 12. novembra 2019, ECLI:SK:KSBA:2019:1019201025.1, jednomyselne takto

r o z h o d o l :

I. Kasačná sťažnosť sa zamietá.

II. Žalovanému sa priznáva voči žalobcovi nárok na úplnú náhradu trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

I. Úkony sťažovateľa a žalovaného pred podaním správnej žaloby

1. Rozhodnutím z 25.03.2019 so značkou ŠTK SZH/2019 rozhodla Športovo-technická komisia žalovaného o námietke sťažovateľa k porušeniu pravidiel hádzanej tak, že výsledok finálového stretnutia Slovenského pohára mužov ponechala v platnosti v zmysle Súťažného poriadku žalovaného, článok 50 „Námietky“, bod 4. Sťažovateľ bol v rozhodnutí poučený, že sa môže proti tomuto rozhodnutiu odvolať v zmysle čl. 51 Súťažného poriadku. Odvolanie sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu potom Výkonný výbor žalovaného rozhodnutím so značkou 2019/272 z 30.04.2019 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) zamietol s odôvodnením, že podľa Súťažného poriadku spolu s odvolaním je odvolávajúci sa povinný predložiť aj doklad o zaplatení poplatku za odvolanie, a ak riadne a včas takýto doklad nie je priložený k odvolaniu, odvolací orgán nemá inú možnosť a musí odvolanie zamietnuť.

II. Konanie pred správnym súdom

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) uznesením č. k. 5S/158/2019-148 z 12.11.2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) odmietol správnu žalobu, ktorou sťažovateľ zastúpený advokátom žiadal zrušenie preskúmaného rozhodnutia.

3. Správny súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobu je potrebné odmietnuť pre jej neprípustnosť, keďže v danom prípade ide o súkromnoprávny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, o ktorom má rozhodovať súd v civilnom procese a nie je daná právomoc správneho súdu. Podľa správneho súdu nejde o preskúmanie rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa § 4 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). Správny súd sa stotožnil s vyjadrením žalovaného, že žalovaný v predmetnom prípade nie je orgánom verejnej správy, ale súkromnoprávnym subjektom. Žalovaný podľa súdu nerozhodoval v rámci jemu zvereného oprávnenia rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a právnických osôb ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi verejného práva.

4. Právomoc žalovaného rozhodovať o právach a povinnostiach svojich členov je podľa správneho súdu založená na zmluvnom záväzku medzi členom občianskeho združenia a občianskym združením. Vzťah sťažovateľa a žalovaného vznikol z vôle sťažovateľa stať sa členom občianskeho združenia, pričom vstup do tohto zmluvného vzťahu je založený zo strany sťažovateľa na báze dobrovoľnosti. Sťažovateľ nemal zákonnú povinnosť vstúpiť do tohto zmluvného vzťahu so žalovaným a urobil tak výlučne na základe svojej slobodnej vôle. Krajský súd poukázal na článok 3 ods. 2 Stanov Slovenského zväzu hádzanej (ďalej aj „SZH“), podľa ktorého člen prejavuje svoju vôľu a súhlas podriaďiť sa platným pravidlám SZH, ktoré sú vyjadrené v stanovách a ostatných predpisoch SZH, ako aj rozhodnutiam orgánov SZH. Rozhodovanie orgánov žalovaného o námietkach k porušeniu pravidiel hádzanej a o odvolaniach proti týmto rozhodnutiam podľa súdu vychádza z vnútorných predpisov žalovaného, nie z predpisov v oblasti verejnej správy.

5. Rozhodovanie žalovaného podľa správneho súdu neprebiehало postupom, ktorý ustanovuje všeobecne záväzný právny predpis pre orgán verejnej správy v určitom administratívnom konaní, ale prebiehalo na základe pravidiel dohodnutých v stanovách žalovaného ako občianskeho združenia, k dodržiavaniu ktorých sa sťažovateľ dobrovoľne zaviazal tým, že vstúpil do občianskeho združenia ako jeho člen. Žalovaný v tomto prípade nevystupoval voči sťažovateľovi verejno-mocensky, ale postupoval na základe svojich vnútorných predpisov. Realizácia oprávnení a vyžadovanie plnenia povinností vyplývajúcich zo zmluvy, ktorá má súkromnoprávny charakter, nie je realizáciou verejnej moci, nesleduje žiadny verejný cieľ alebo záujem. V danej veci vzhľadom na jej súkromnoprávny charakter podľa správneho súdu nie je daná jeho právomoc na jej prejednanie a rozhodnutie.

6. Keď správny súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zákon zo súdneho preskúmania správnym súdom vylučuje, podľa § 98 ods. 1 písm. g) S.s.p. žalobu odmietol. Ešte dodal, že ak sťažovateľ s rozhodnutím žalovaného nesúhlasí, môže sa domáhať ochrany svojich práv žalobou na príslušnom civilnom súde.

III. Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

A)

7. Sťažovateľ zastúpený advokátom podal kasačnú sťažnosť, ktorou žiadal zrušiť napadnuté uznesenie a vrátiť vec správneho súdu na ďalšie konanie. Uviedol v nej, že správny súd mal k dispozícii všetky podklady a stanoviská pre rozhodnutie, ale dospel k nesprávneho právnemu záveru.

8. Sťažovateľ tvrdil, že žalovaný je nesporne súčasťou verejnej správy, a teda napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím orgánu verejnej správy. Poukazoval na to, že žalovaný je súčasťou záujmovej samosprávy, subsumovaný pod pojem telovýchovy, a to aj napriek tomu, že je občianskym združením; pripomenul, že žalovaný je národným športovým zväzom, ktorý reprezentuje hádzanú a jej rozvoj, a je jediným predstaviteľom slovenskej hádzanej v medzinárodných organizáciách v súlade s úpravou podľa zákona č. 440/2015 Z. z. o športe (ďalej len „zákon o športe“). Tvrdil, že práve tento zákon zakladá právomoc správneho súdu. Poukázal aj na Stanovy žalovaného, podľa ktorých ide o právnickú osobu združujúcu svojich členov na podporu a naplnenie stanovených cieľov, a svoju činnosť vykonáva v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami.

9. Ďalej uviedol, že hoci v § 8 ods. 1 zákona o športe je výslovne uvedené, že športovou organizáciou nie je orgán verejnej správy, pri ustanoveniach § 16 a nasl., ktoré upravujú národný športový zväz, takéto výslovné vyjadrenie chýba. Verejný záujem videl sťažovateľ už v samotnom poslaní žalovaného, čím dochádza k naplneniu ustanovenia § 2 zákona o športe.

10. Sťažovateľ považoval záujmovú samosprávu za jednu zo zložiek verejnej správy, a podľa neho práve orgánom záujmovej samosprávy bola zákonom o športe zverená právomoc rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb. Pritom podotkol, že v staršom znení (pred 01.07.2016) zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov bolo možné podľa § 15 požiadať okresný súd o preskúmanie rozhodnutia občianskeho združenia. Na tom podľa sťažovateľa nič nezmenila ani novela zákona o združovaní občanov.

11. Sťažovateľ sa odvolal aj na dôvodovú správu k zákonu o športe, podľa ktorej sa mala právomoc súdov do budúcnosti v tejto oblasti preniesť na športový arbitrážny súd, ktorý však dosiaľ v Slovenskej republike nebol kreovaný.

12. Napokon sťažovateľ argumentoval znením čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a § 3 Civilného sporového poriadku. Dovoľoval sa práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces, pričom tvrdil, že správny súd sa s týmito ustanoveniami prejudiciálne nevysporiadal a jeho uznesenie je v rozpore so zákazom vytvárať prekážky v prístupe na súd.

13. Sťažovateľ tvrdil, že zo strany žalovaného ide o účelový postoj, amorálnu a nešportovú argumentáciu, keď sa skrýva za riešenie procesných otázok a nie je schopný a ochotný konštruktívne riešiť situáciu. Uviedol, že napriek porušeniu športových pravidiel potrestal žalovaný len fyzické osoby zabezpečujúce priebeh športového podujatia.

B)

14. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti považoval napadnuté uznesenie za správne po vecnej aj právnej stránke, žiadal kasačnú sťažnosť zamietnuť a priznať mu náhradu trov kasačného konania.

15. Trval na tom, že nie je orgánom verejnej správy ani záujmovej samosprávy, lež občianskym združením. Odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I KO/37/2017 z 12.09.2017, podľa ktorého správne súdy vo veciach občianskych združení rozhodujú iba v prípade odmietnutia registrácie a rozpustenia občianskeho združenia, iné záležitosti sú súkromnoprávne, a to aj rozhodnutie orgánu občianskeho združenia. Ďalej mal za to, že hoci sťažovateľ argumentuje verejným záujmom, definovanie verejného záujmu v športe neznamená, že súkromnoprávne športové organizácie sú orgánmi verejnej správy či záujmovej samosprávy. Navyše preskúmané rozhodnutie sa netýkalo ani športu mládeže, ani športovej reprezentácie, teda definovaného verejného záujmu, ale súťaže mužov, ktorá nie je v § 2 zákona o športe uvedená ako verejný záujem.

16. Ďalej žalovaný poukázal na princíp oddelenosti občianskych združení od štátu, z toho odvodzoval, že ako oddelené od štátu nemôže byť nositeľom verejnej moci. Podľa neho oddelenosť od štátu garantovaná ústavou rovnako garantuje aj to, že štát sa nebude miešať do vnútorných záležitostí združenia. Tvrdil, že akékoľvek rozhodnutie (orgánu) občianskeho združenia je vnútornou záležitosťou občianskeho združenia a spadá pod spolkovú autonómiu podľa čl. 29 ods. 1 a 4 ústavy, čl. 20 ods. 1 a 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 11 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, pričom do tejto autonómie sa môže podľa čl. 29 ods. 3 ústavy, čl. 20 ods. 3 Listiny a čl. 11 ods. 2 Dohovoru zasiahnuť iba v prípadoch určených zákonom. Rozhodnutie občianskeho združenia týkajúce sa člena nie je podľa žalovaného rozhodnutím v oblasti verejnej správy.

17. Žalovaný tvrdil, že mu žiadny právny predpis, ani zákon o športe, nezveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy, ale rozhodovať môže iba o tých právach a povinnostiach svojich členov, ktoré má upravené svojimi predpismi. Poukázal na dobrovoľnosť členstva a prijímania práv a povinností vyplývajúcich z členstva v združení. Tvrdil, že nespĺňa definíciu orgánu verejnej správy podľa § 4 písm. c), d), e) S.s.p.

18. Uviedol, že každý národný športový zväz je aj športovou organizáciou podľa § 8 zákona o športe, pričom žalovaný je jediným a výlučným subjektom na území Slovenskej republiky oprávneným vykonávať, organizovať, riadiť a spravovať celoštátne súťaže v hádzanej.

19. Napokon považoval žalovaný za absurdné, aby o pravidlách a výsledku športových súťaží prostredníctvom námietok a odvolaní súťažiacich rozhodovali správne sudy, ktoré takúto kompetenciu nemajú.

IV. Výber z relevantnej právnej úpravy

Podľa § 2 ods. 2 S.s.p. každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

Podľa § 4 S.s.p. orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

- a) orgány štátnej správy,
- b) orgány územnej samosprávy, ktorými sú obce, mestá, a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje,
- c) orgány záujmovej samosprávy, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- d) právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- e) štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

Podľa § 6 ods. 1 S.s.p. správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

Podľa čl. 1 Civilného sporového poriadku spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu.

Podľa § 3 Civilného sporového poriadku sudy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

Podľa § 2 zákona o športe verejným záujmom v športe je podpora a rozvoj športu mládeže, zabezpečenie prípravy a účasti športovej reprezentácie Slovenskej republiky (ďalej len „športová reprezentácia“) na významnej súťaži, ochrana integrity športu a podpora zdravého spôsobu života obyvateľstva.

Podľa § 3 písm. g) zákona o športe sa súťažou rozumie organizované vykonávanie športu podľa pravidiel určených športovou organizáciou, ktorého cieľom je dosiahnutie športového výsledku alebo porovnanie športového výkonu.

Podľa § 3 písm. i) zákona o športe sa pravidlami súťaže rozumejú pravidlá pre konkrétnu súťaž určené jej organizátorom, ktorých súčasťou sú najmä

1. podmienky účasti jednotlivcov alebo podmienky účasti družstiev v súťaži,
2. športové pravidlá, podľa ktorých sa bude súťažiť, a
3. spôsob riešenia sporov vzniknutých v súvislosti s účasťou na súťaži.

Podľa § 3 písm. j) zákona o športe sa integritou športu rozumejú princípy zaručujúce prirodzenú neistotu a nepredvídateľnosť priebehu a výsledku súťaže a rovnaké pravidlá a podmienky pre účastníkov súťaže pred začiatkom súťaže a počas celého priebehu súťaže.

Podľa § 3 písm. k) zákona o športe sa príslušnosťou k športovej organizácii rozumie príslušnosť založená

1. účasťou v súťaži za športovú organizáciu,
2. účasťou v súťaži organizovanej alebo riadenej športovou organizáciou alebo inou právnickou osobou ňou poverenou organizovaním alebo riadením súťaže,
3. účasťou na organizovaní alebo na riadení súťaže športovou organizáciou alebo inou právnickou osobou ňou poverenou organizovaním alebo riadením súťaže,
4. registráciou za športovú organizáciu,
5. športovou reprezentáciou,
6. členským vzťahom alebo dobrovoľníckym vzťahom k športovej organizácii,
7. zmluvným vzťahom so športovou organizáciou, ktorého predmetom je športová činnosť, ak ide o športovca alebo športového odborníka,
8. účasťou na riadení a správe športovej organizácie,
9. účasťou na príprave na súťaž a na súťaži ako sprievodný personál športovca alebo družstva,
10. príslušnosťou k inej športovej organizácii, ktorá je členom športovej organizácie.

Podľa § 3 písm. m) zákona o športe sa športovým zväzom rozumie športová organizácia, ktorá je občianskym združením, združujúca iné športové organizácie, športovcov a športových odborníkov,

Podľa § 52 ods. 1 zákona o športe športová organizácia vykonáva v súlade s jej predpismi pôsobnosť na riešenie sporov podľa odseku 2 nad osobami s jej príslušnosťou.

Podľa § 52 ods. 2 zákona o športe orgány na riešenie sporov sú oprávnené

- a) rozhodovať spory vzniknuté v súvislosti so športovou činnosťou športovej organizácie a osôb s jej príslušnosťou,
- b) ukladať sankcie a opatrenia za porušenie pravidiel súťaže, predpisov alebo rozhodnutí orgánov športovej organizácie,
- c) preskúmať rozhodnutia orgánov športových organizácií s jej príslušnosťou,
- d) preskúmať súlad predpisov športových organizácií s jej príslušnosťou s jej zakladajúcim dokumentom v časti, ktorá je pre tieto športové organizácie záväzná.

Podľa § 52 ods. 3 zákona o športe orgány na riešenie sporov vykonávajú pôsobnosť podľa odseku 2 v súlade s pravidlami súťaže, predpismi športovej organizácie, ku ktorej má príslušnosť, medzinárodnými športovými pravidlami, predpismi a rozhodnutiami pri dodržiavaní zásad spravodlivého procesu.

Podľa § 52 ods. 4 zákona o športe orgány športových organizácií rozhodujúce spory podľa odseku 2 dbajú na to, aby v rozhodovaní o skutkovo a právne zhodných prípadoch alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o športe sporom v priebehu súťaže je spor, ktorý vznikol v priebehu konkrétnej hry alebo konkrétneho športového výkonu, a jeho predmetom je posúdenie porušenia konkrétneho pravidla súťaže.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o športe spory v priebehu súťaže rozhoduje športový rozhodca vedený v zdrojovej evidencii príslušného športového zväzu. Za športového rozhodcu sa na účely riešenia sporov v priebehu súťaže považuje aj iná fyzická osoba určená na konkrétnu súťaž športovou organizáciou na základe pravidiel súťaže a predpisov športového zväzu.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o športe spory v priebehu súťaže rozhoduje športový rozhodca bezodkladne počas súťaže priamo na športovisku v súlade s pravidlami súťaže. Ak športový rozhodca rozhodne

spor tak, že pravidlo súťaže porušené bolo, súčasne podľa pravidiel súťaže a predpisov športového zväzu rozhodne o sankcii alebo o opatrení voči tomu, kto pravidlo porušil.

Podľa § 53 ods. 4 zákona o športe rozhodnutie športového rozhodcu o spore v priebehu súťaže je konečné, ak pravidlá súťaže alebo predpisy športového zväzu neustanovujú inak.

V. Závery kasačného súdu

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, na ktorý prešiel výkon súdnictva aj vo veciach kasačných sťažností, v ktorých bol do 31.07.2021 príslušný Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 11 písm. h/ S.s.p.), ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal napadnuté uznesenie v medziach sťažnostných bodov, ktorými bol viazaný (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2, § 453 ods. 2 S.s.p.), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju zamietol podľa § 461 S.s.p.

21. Sťažovateľ vo svojej kasačnej sťažnosti trval na tom, že je daná právomoc správneho súdu, a preto namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a žalobu nezákonne odmietol. Dovoľával sa práva na prístup k súdu. Tvrdil, že žalovaný je ako súčasť záujmovej samosprávy orgánom verejnej správy v zmysle ustanovení Správneho súdneho poriadku a že právomoc správneho súdu na prieskum rozhodnutia žalovaného zakladá zákon o športe.

22. Kasačný súd považuje za irelevantné pre súdenú vec vyjadrovať sa k výpadom sťažovateľa voči žalovanému uvedeným v kasačnej sťažnosti (o skrývaní sa či neschopnosti riešiť vec konštruktívne), pretože kľúčové v tomto kasačnom konaní nie je správanie sa žalovaného, dokonca ani otázka, či porušil nejaké právo sťažovateľa alebo nerešpektoval pravidlá hádzanej.

23. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu žalovaného všeobecnú správnu žalobu, pričom vychádzal z predpokladu, že žalovaný vo veci vystupoval ako orgán verejnej správy. Správny súd jeho žalobu uznesením odmietol ako neprípustnú, keď dospel k záveru, že žalovaný v posudzovanej veci postavenie orgánu verejnej správy nemal a pri svojom rozhodovaní konal ako súkromnoprávny subjekt. Kasačný súd s týmto záverom súhlasí, aj keď sa celkom nestotožňuje s názorom správneho súdu, že vzťah sťažovateľa a žalovaného vznikol z vôle sťažovateľa stať sa členom občianskeho združenia.

24. Hoci bol sťažovateľ členom žalovaného, rozhodujúce tu predsa bolo postavenie sťažovateľa ako účastníka súťaže organizovanej a riadenej žalovaným, v zmysle § 3 písm. k) zákona o športe. Riešenie sporov v priebehu súťaže potom osobitne upravuje § 53 zákona o športe, z ktorého odseku 4 v podstate vyplýva, že rozhodnutie športového rozhodcu (na ihrisku) môže byť zmenené iba vtedy, ak to ustanovujú pravidlá súťaže alebo predpisy športového zväzu. Medzi účastníkmi súdneho konania nebolo sporu o tom, že Súťažný poriadok SZH v článku 50 a nasl. ustanovuje práve možnosť podávať námietky a upravuje konanie o nich.

25. Hoci je rozhodovanie orgánov športového zväzu jeho vnútorným predpisom upravené spôsobom ponášajúcim sa na administratívne konanie (v zmysle § 3 ods. 1 písm. a/ S.s.p.), nejde pri riešení sporu v priebehu súťaže (podľa § 53 zákona o športe) o činnosť orgánu verejnej správy, ale o súkromnoprávny akt športovej organizácie (športového zväzu), ktorá je organizátorom súťaže. Na tom nič nemení fakt, že tento mechanizmus riešenia súťažného sporu je rámcovo upravený zákonom o športe. Mnohé zákony predsa ustanovujú rôzne povinnosti a požiadavky pre rozličné právne subjekty, dokonca často aj vo verejnom záujme, ale to z dotknutých subjektov nečiní orgány verejnej správy (na tomto mieste kasačný súd na ilustráciu uvádza napríklad košatú právnu reguláciu obchodných spoločností a povinnosti ich orgánov, zákonné povinnosti zamestnávateľa, či osobitné povinnosti ustanovené tlačovým zákonom).

26. Napriek faktickému takmer monopolnému postaveniu športových zväzov pri riadení súťaží v jednotlivých športoch (s ohľadom na medzinárodné štruktúry), stále ide o súkromnoprávne subjekty organizujúce záujmovú činnosť, ktoré nedisponujú osobitnou právomocou v oblasti verejnej správy. Žalovaný ako športový zväz nemá štátom sankcionovanú verejnú moc nad sťažovateľom, ktorá by mu

bola zverená zákonom či všeobecne záväzným predpisom. Účastník súťaže sa dostáva do právneho vzťahu s jej organizátorom práve dobrovoľnou účasťou v súťaži, čo sa dá považovať za kvázi-kontraktálny vzťah, na ktorý sa potom môžu aplikovať aj právne hľadiská správneho súdu o zmluvnom základe ich vzťahu. Tento vzťah je upravený aj kogentnými ustanoveniami § 52 a § 53 zákona o športe.

27. Keď sa sťažovateľ pokúsil komparáciou § 8 a § 16 zákona o športe dokázať, že žalovaný ako športový zväz je orgán verejnej správy v zmysle § 4 S.s.p., mýlil sa. Ustanovenie, že „športovou organizáciou nie je orgán verejnej správy“, obsiahnuté v § 8 zákona o športe, neznamená, že by inak športová organizácia orgánom verejnej správy bola. V takom prípade by aj zákonodarca pravidlo formuloval inak, teda napr. že „športová organizácia nie je orgánom verejnej správy“. Zákonodarca však v skutočnosti chcel vylúčiť pochybnosť o tom, či v prípade, že orgán verejnej správy (napríklad obec) vykonáva aj niektoré činnosti v oblasti športu, je takýto orgán ako právnická osoba zároveň aj športovou organizáciou.

28. Kasačný súd poznamenáva, že sa nedá vylúčiť zverenie určitej rozhodovacej právomoci v oblasti verejnej správy niektorej športovej organizácii všeobecne záväzným predpisom (čo by z nej robilo orgán verejnej správy podľa S.s.p.), ale takýto charakter nemá riadenie športovej súťaže ani riešenie sporov o dodržiavanie športových pravidiel. Na tomto právnom posúdení by nič nemenilo ani to, keby kasačný súd považoval za základ vzťahu sťažovateľa a žalovaného členstvo sťažovateľa v občianskom združení (k tomu rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1KO/37/2017 z 12.09.2017, ECLI:SK:NSSR:2017:1216210998.1).

29. Sťažovateľ tiež v tejto súvislosti poukazoval na verejný záujem definovaný v § 2 zákona o športe, čím podporne argumentoval v prospech svojich tvrdení o žalovanom ako súčasť verejnej správy. Kasačný súd však má za to, že samotný fakt, že zákon definuje verejný záujem v športe (pričom dodržiavanie pravidiel súťaže by bolo možné subsumovať pod integritu športu), neznamená, že organizátor súťaže sa stáva orgánom verejnej správy. Tento verejný záujem zákonodarca okrem všeobecnej definície pretavil do (niekde až kogentnej) právnej úpravy jednotlivých práv a povinností osôb v športe, ale tieto osoby zostali súkromnými subjektmi bez verejnej moci. Opäť kasačný súd poznamenáva, že ochranu určitého verejného záujmu realizuje právny poriadok často tak, že priznáva práva a ukladá povinnosti súkromným subjektom a tak modifikuje ich zmluvnú či dispozičnú autonómiu, čím sa však súkromnoprávny vzťah nemení na vzťah nadriadenosti a podriadenosti jeho účastníkov, ktorý je typický pre verejnú správu a verejnú moc.

30. Neobstojí idea, latentne prítomná v argumentácii sťažovateľa, že akýkoľvek spor o výsledok súťaže by mohol byť riešiteľný len v systéme správneho súdnictva. Naopak, kasačný súd poukazuje na to, že do prieskumnej právomoci správnych súdov patria len veci vymedzené v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 - § 7 S.s.p. Súkromnoprávne spory, akým je aj spor o výklad a aplikáciu pravidiel športovej súťaže, patria do právomoci civilných súdov v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 1, § 3 Civilného sporového poriadku (na posledné ustanovenie odkazuje aj sám sťažovateľ).

31. Kasačný súd ďalej k námietkam sťažovateľa naznačujúcim, že správny súd popiera akúkoľvek možnosť súdnej ochrany, poukazuje na poslednú vetu 16. bodu odôvodnenia napadnutého uznesenia, kde správny súd sťažovateľa odkázal na možnosť domáhať sa ochrany jeho práv žalobou na príslušnom civilnom súde. Krajský súd sa teda zaoberal aj otázkou prístupu sťažovateľa k súdu, čím sa dotkol aj sťažovateľom naznačených ústavno-právnych súvislostí. Kasačný súd mimochodom poznamenáva, že si vie predstaviť aj sťažovateľovi priaznivejšie riešenie zo strany správneho súdu, ktorý mohol vec postúpiť civilnému súdu, ale tento nedostatok postupu súdu sťažovateľ v kasačnej sťažnosti nenamietal; vytrvale sa domáhal iba toho, aby bola uznaná právomoc správneho súdu na prieskum rozhodnutia žalovaného.

32. O trovách rozhodol kasačný súd podľa § 467 v spojení s § 168 S.s.p., keď v konaní úspešný žalovaný bol ako súkromný subjekt v podstate vtiahnutý sťažovateľom do správneho súdneho konania, v ktorom nebol pasívne legitimovaným subjektom. Preto je podľa kasačného súdu namieste, aby mu boli plne nahradené takto vyvolané trovy konania.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.